

СТАНОВИЩЕ

Относно: КОНКУРС ЗА „ПРОФЕСОР”

Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; по научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ в Аграрен университет – Пловдив, обявен в ДВ бр. 99 от 21.11.2025 г., с кандидат доцент доктор Ваня Кръстева Георгиева

От: ДОЦ. Д-Р НИКОЛАЙ ПЕНЕВ ИВАНОВ

Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“; от катедра „Икономика“, Аграрен университет - Пловдив; определен съгласно Заповед №РД16-130/26.01.2026 г. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата.

В конкурса за заемане на академичната длъжност “професор” единствен участник е доцент, доктор по икономика Ваня Кръстева Георгиева, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, необходим за нуждите на „Факултет по икономика“ при Аграрен университет – Пловдив.

Ваня Кръстева Георгиева завършва успешно Професионална гимназия по икономика, специалност „Счетоводство и контрол“, през 1992 г., като през същата година продължава образованието си в СА „Д. А. Ценов” – Свищов, където през 1997 г. придобива образователно-квалификационна степен „Магистър” на специалност „Счетоводство и контрол” (Диплома № 29257/1998). От 1999 г. стартира преподавателската си кариера в Аграрния университет, където последователно заема длъжностите асистент (1999 – 2002), старши асистент (2002 – 2006) и главен асистент (2006 – 2016). Стремехът към професионално развитие, насочва през 2012 г. кандидатката отново към СА „Д. А. Ценов” – Свищов, в катедра „Счетоводна отчетност”, където успешно разработва и защитава дисертационен труд, придобивайки образователната и научна степен „доктор по икономика“, по научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ (Диплома № 2014016/2014). От 2016 г. до настоящия момент заема академичната длъжност доцент (Диплома № Д048/2016) в същото професионално направление.

Прави добро впечатление последователността и активността на кандидатката за професорска академична длъжност, по отношение на нейната образователна, преподавателска и научна дейност.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор”, доцент доктор Ваня Георгиева представя обща продукция от шестдесет труда, от които двадесет и девет са свързани с придобиването на академичната длъжност „доцент“, а три за придобиването на ОНС „доктор“ и са извън подлежащите на рецензиране в настоящата рецензия. Останалите двадесет и осем разработки ще бъдат оценени в настоящото становище.

Предоставената научна и учебна продукция е групирана по следния начин:

- публикации, свързани с докторската дисертация – три броя, които не подлежат на разглеждане;

- публикации, свързани с конкурса за доцент – двадесет и девет броя, които не подлежат на оценка;
- монографичен труд – един брой;
- публикации в базите „Scopus“ и „Web of Science“ – осемнадесет броя;
- публикации в други научни бази, които са рецензирани и реферирани – шест на брой;
- учебни ръководства – два броя;
- учебници – един брой.

3. Преподавателска дейност.

От служебната бележка, издадена от Аграрен университет – Пловдив, относно натовареността на доцент д-р Ваня Георгиева, е видно, че за последните 5 учебни години тя е извела общо 3751 учебни часа, аудиторна заетост от лекции и упражнения. Кандидатката е имала средногодишна натовареност през периода се очаква да е около 750 часа, предвид плана за недовършената 2025/2026 академична година.

Под вещото научно ръководство на доцент д-р Ваня Георгиева, успешно са разработили и защитили дипломната си работа общо 56 дипломанта – 5 студента от ОКС „бакалавър“ и 51 студента от ОКС „магистър“, като това са дипломанти след придобиването на академичната длъжност „доцент“. В ОНС „доктор“ кандидатката отбелязва успех с трима защитили докторанти.

С представените за участие в конкурса самостоятелен учебник и две учебни ръководства (в съавторство) от доцент д-р Ваня Георгиева, допринасят за усъвършенстване на методиката за провеждане на занятия във висшето училище, по отношение на счетоводните и контролни дисциплини.

4. Научноизследователска дейност.

Основната област на публикациите на доц. д-р Ваня Георгиева е в научната специалност на обявения конкурс, а именно „Счетоводната отчетност, контрола и анализа на стопанската дейност“.

От общо 28 публикации по настоящия конкурс, 10 броя са самостоятелни публикации, на 8 броя публикации, кандидатката е първи автор, а в останалите 10 публикации е втори и последващ автор. Тя е публикувала множество от материалите си в чуждестранни издания, на английски език.

Общият брой на научните публикации по тематичното направление на конкурса са над 60%, като с увереност може да се твърди, че основното направление на специализацията в научната дейност на доц. д-р Ваня Георгиева е областта на „Счетоводната отчетност, контрола и анализа на стопанската дейност“.

Приложени са 75 цитирания, като може да се предполага, че има и други случаи на цитиране, за които кандидатката няма информация.

Доцент Ваня Георгиева активно е участвала активно в два научноизследователски проекта, с вътрешно финансиране за Аграрния университет.

Основните впечатлителни приноси моменти, откриващи се в трудовете на доц. д-р Ваня Георгиева, могат да се обобщят в следващите точки:

- В монографичния труд е извършен задълбочен, систематизиран литературен обзор на съществуващите дефиниции, класификации и методи за оценка на екологичните разходи, като е предложена многостепенна класификация на екологичните разходи, разработена като теоретичен модел, който ги групира по няколко критерия: по дейност, по икономически елемент и по област на околната среда. Научният принос тук се изразява в това, че се формира систематизирана база за избор на оценъчни подходи в зависимост от характера на разхода и целите на отчетността,

което е пряко релевантно за развитието на счетоводната теория относно измерването на екологични ефекти и разходи. Разширява се аналитичния инструментариум на счетоводството към теми, които традиционно се разглеждат извън финансовите отчети, но пряко влияят върху оценката на устойчивостта и риска на предприятията.

- В рамките на научноизследователската дейност са постигнати резултати, които допринасят за развитието на теорията и практиката в областта на счетоводството, икономическия анализ, аграрната икономика и екологичните политики.

- Обоснована е необходимостта екологичните данъци да се разглеждат като източник на екологично обусловени разходи с отражение върху себестойността, финансовия резултат и управленския анализ на предприятията, което изисква по-прецизно аналитично отчитане и контрол на данъчните плащания.

- Изведена е отчетлива връзка между избора на справедлива данъчна основа за таксата и последващите промени в поведението на данъкоплатците, което позволява оценка на ефективността на инструмента чрез измерими резултати (намалени количества отпадъци, повишено разделно събиране, оптимизация на разходите).

- Установено е, че между икономическия размер на земеделските стопанства и постигнатите от тях финансови резултати съществува нелинейна зависимост, което има значение за финансово-счетоводния анализ на устойчивостта при различни размерни групи.

5. Забележки и препоръки.

Предвид бъдещето развитие на доцент Ваня Георгиева, бих си позволил да отправя една препоръка. Българската счетоводната теория се нуждае от повече фундаментални теоретични научни изследвания, каквито може да се очакват от кандидатката в бъдеще.

6. Заключение.

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че доцент, доктор по икономика Ваня Кръстева Георгиева е изграден учен и университетски преподавател с научни постижения и авторитет в научната общност.

Научните трудове на доцент д-р Ваня Кръстева Георгиева имат несъмнено достатъчно приноси — теоретични и практически. Документите и материалите, представени за рецензиране, отговарят напълно на ЗРАС, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение.

След щателното запознаване с материалите и научните трудове по конкурса и тяхното рецензиране, напълно убедено и обективно давам положителна оценка и препоръчвам на Научното жури да предложи на Факултетен съвет на Факултета по икономика при Аграрен университет за избор на доцент д-р Ваня Кръстева Георгиева за академичната длъжност „професор” в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност”.

25.02.2026 г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.....
(доц. д-р Николай Пенев)